

помирение съ патриаршията. Нѣма брой на „Българска Пчела“ или „Съвѣтникъ“, въ който да нѣма нѣкоя злъчна взаимна закачка.

„Българска Пчела“ поддържа, че турското правителство можело най-много да съдействува за разрешението на църковния въпросъ, дори да наложи отдѣлянето на българската църква. Само една дума на султана била достатъчна. И затова се отнася благоговейно къмъ султана и правителството, къмъ турскиятъ мъроприятия, поради което се приближава до становището на вестниците на Раковски.

„Намъ ни е нужно — заявява убедително „Българска Пчела“ — едно токмо царско слово: да бъде, а друго нищо. Коги-то царско-то ни Правителство припознае и утвърди наше священно началие; то ми нѣмаме нужда да ся съединяваме съ отступивши отъ наша Православна вѣра и церковъ първоначални нашъ старецъ папа, нито пакъ цариградско-то фанариотско патриаршество има право да простира свое обладание надъ насъ, кои-то не състоиме въ негова Епархия. При това още нито имаме нужда да заимствуваме за църковни-тѣ си дѣла нѣщо си у други...“ (бр. 5, г. II, 1864).

Но българскиятъ народъ не бивало да разчита само на Турция, още по-малко на чуждитѣ сили, а трѣбвало да хвѣрли всички свои сили въ борбата съ фенерскитѣ владици и да ги изгони. Първо, обаче, трѣбвало да покаже своята сила и крайно решение на неподчинение.

„Българитѣ трѣба да ся надѣватъ на себе си, като земѣтъ съгласно и единодушно дѣятелни мѣрки за испрѣждане-то на фенерски-тѣ владици...“ (бр. 1, г. II, 1864).

„Българска Пчела“ се изказва за пълно скѫжване съ патриаршията, за създаване на самостоятелна църковна иерархия, а не за безусловно подчинение на Папата, за безусловно сключване на уния. Това личи и отъ по-горния цитатъ. Следователно, въ случая „Б. П.“ не може да се уличава като унитски органъ, а само като вестникъ съ унитска тенденция. Този вестникъ показва известна наклонност и симпатия къмъ унититѣ, но това е било вършено по-скоро съ цель за заплашване. Унитската пропаганда у нашите дейци отъ преди освобождението е служела по-скоро като средство за заплашване Фенеръ и Русия...

Втората главна проблема е образованието на българския народъ. Главната спѣнка за правилно културно развитие иде отъ страна на фанариотите, които сѫ си поставили строго опредѣлена цель, следвана безогледно: асимилацията на българския народъ. Тя трѣбва да се извѣршва чрезъ църквата и училището. Затова борбата трѣбва да се води въ две насоки: създаване независима църква и независими училища. Тѣ трѣбва да бѫдатъ народни, добре организирани, съ подготвенъ учителски персоналъ и достѣпни за